

มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์
322 เชียงใหม่แลนด์
ถ.ช้างคลาน อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ 50100
โทรศัพท์: แฟกซ์: 053-282504
Email cm.empowerfoundation@gmail.com
วันที่ 21 สิงหาคม 2560

มูลนิธิ เอ็มพาวเวอร์ พนักงานบริการ ทวงถามให้รัฐบาลปฏิบัติตามอนุสัญญา CEDAW

ในกลางดึกของวันที่ 19 สิงหาคม 2560 มีการบุกทลายเพื่อได้จับผู้หญิงเอาผิดตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีที่โรงแรมศรีสุข จังหวัดนนทบุรี ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เป็นการปฏิบัติการที่ร่วมมือกันของส่วนกำกับสืบสวนและปราบปราม กรมการปกครอง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการจังหวัดนนทบุรี กอ.รมน.จ.นนทบุรี พร้อมกำลังเจ้าหน้าที่ อส. ตำรวจ ทหาร กว่า 50 นาย เพื่อเข้าจับกุมหญิงสาว 22 คน **ข้อมูลที่สื่อรายงานยังระบุอีกว่านี่เป็นการปฏิบัติการการล่อซื้อก่อนมีการจับกุม**

กฎหมายได้จำกัดปฏิบัติการการล่อซื้อไว้อย่างชัดเจน ระบุตามประมวลกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา พ.2477 มาตรา 226 ระบุไว้ว่า **พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลซึ่งนำ จะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เชิญ หลอกลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น**

การล่อซื้อพนักงานบริการเป็นประเด็นห่วงใยด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยมานาน ตั้งแต่ก่อน 2546 ปี 2559 พนักงานบริการสมาชิกมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ ได้ร้องขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ(กสม)¹ ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการล่อซื้อ กสม.นำโดยคุณ อังคณา นีละไพจิตร ได้ทำการตรวจสอบระหว่างที่มีการตรวจสอบนั้นก็มีการล่อซื้อ บุกทลาย กวาดจับพนักงานบริการที่สถานประกอบการ 'นาคารี อาบ อบ นวด' ซึ่งกสม.โดยคุณ อังคณา นีละไพจิตร ได้มีการตรวจสอบการปฏิบัติต่อพยานและเหยื่อจากการล่อซื้อและบุกทลายสถานประกอบการนาคารี

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีได้ลงนามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทย มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ ได้ส่งรายงานเงา² ต่อคณะกรรมการ CEDAW ในรายงานของเราได้ระบุงการล่อซื้อและความรุนแรงที่เกิดจากการบุกทลายซึ่งเป็นประเด็นหลักที่ห่วงใยประเด็นหนึ่งของผู้หญิงในประเทศไทย

คณะกรรมการ CEDAW ได้ถามคำถามต่อรัฐบาลไทย ซึ่งรัฐไทยได้นำเสนอรายงาน CEDAW เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ที่ผ่านมา **คณะกรรมการ CEDAW ได้แสดงความห่วงใยการใช้การล่อซื้อและการบุกทลายซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิผู้หญิงที่ทำงานเป็นพนักงานบริการในประเทศไทย**

ในครั้งนี้มีตัวแทนรัฐบาล 31 ท่านที่ได้เดินทางไปตอบคำถามของคณะกรรมการ CEDAW นำโดยรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อมีการถามเรื่องการล่อซื้อและการบุกทลายตัวแทนรัฐบาลไทยได้ตอบคำถาม นำโดยพล.อ.ไกรบุญ ทรวดทรง ผู้บัญชาการสำนักยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผบช.สยศ.ตร.) ว่า **"เรื่องกรณี ล่อซื้อ ปฏิบัติการนี้ เราใคร่ขอยืนยันให้ความมั่นใจว่าคณะกรรมการฝ่ายยุทธศาสตร์ตำรวจไม่เคยมี นโยบายปฏิบัติการเช่นนี้เลย และไม่สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้วิธีนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติไทย ยินดีรับฟังข้อมูลหรือการร้องเรียนจากทุก ๆ คนเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และพร้อมเสมอที่จะทำการสอบสวนเอาผิดต่อเจ้าหน้าที่เหล่านั้น"**³

¹ คำร้องการตรวจสอบหมายเลข 352/2559

² รายงานเงาของมูลนิธิEmpower ต่อ CEDAW มิถุนายน 2560 June 2017

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2fCEDAW%2fNGO%2fTHA%2f27511&Lang=en

³ <http://webtv.un.org/search/consideration-of-thailand-contd-1505th-meeting-67th-session-committee-on-elimination-of-discrimination-against-women/5493644368001/?term=thailand>

คณะกรรมการ CEDAW ได้ส่งข้อสรุปและสังเกตจากการรายงานของรัฐบาลไทยเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคมที่ผ่านมา⁴ ซึ่งคณะกรรมการ CEDAW ได้แสดงความเห็นเน้นย้ำไปถึงผลกระทบด้านลบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงจากกฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีและการปฏิบัติการของเจ้าพนักงานของรัฐที่บังคับใช้กฎหมายโดยเฉพาะการล่อซื้อและบุกทลายสถานบริการ ประเด็นข้อเสนอนี้มาจากคณะกรรมการ CEDAW⁵ มีว่า

"ข้อ 26. คณะกรรมการกังวล.... คณะกรรมการยังมีข้อสังเกตด้วยความกังวลด้วยว่า พนักงานบริการหญิงมักถูกสันนิษฐานว่ากระทำความผิดฐานค้าประเวณีตามพระราชบัญญัตินี้และถูกจับกุมและปฏิบัติอย่างดุหมิ่น ในการใช้กำลังรุนแรงบุกเข้าตรวจค้นสถานบริการ และตกเป็นเป้าการล่อซื้อของตำรวจ คณะกรรมการยังกังวลอีกกับรายงานที่ว่า มีเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากผู้หญิง"

ข้อ 27. คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะต่อรัฐไทย...

(d) ยุติการใช้กำลังรุนแรงในการตรวจค้นสถานบริการโดย ยุติการล่อซื้อ และการริดไถหนที่ให้น้ำต้วเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำเหล่านั้นมาลงโทษ

(f) ประกันว่าจะมีการบังคับใช้กฎหมายแรงงานและสวัสดิการสังคมกับสถานบันเทิงทุกแห่ง โดยเฉพาะสำหรับผู้หญิงที่เป็นพนักงานของสถานบริการที่จดทะเบียนตามกฎหมาย

เครือข่ายผู้หญิงและผู้หญิงเพศหลากหลายในประเทศไทยที่ติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญา CEDAW ซึ่งมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ และพนักงานบริการ รู้สึกยินดีที่ตัวแทนรัฐบาลไทยได้ให้หลักประกันอย่างจริงจังต่อคณะกรรมการ CEDAW ว่ารัฐไทยไม่เคยมีนโยบายการล่อซื้อ ฯ และการที่คณะกรรมการ CEDAW ให้ความสำคัญและแนะนำให้รัฐไทยตระหนักว่าพนักงานบริการมีสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายแรงงานเท่าเทียมกับผู้หญิงที่ทำงานในอาชีพอื่น ๆ

เมื่อวันที่ 16 สิงหาคมที่ผ่านมา น.ส.ใหม่ จันตา ตัวแทนจากมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ ได้ร่วมแถลงข่าวที่สถานทูตเนเธอร์แลนด์ กับเครือข่ายผู้หญิงและผู้หญิงเพศหลากหลายในประเทศไทยที่ติดตาม CEDAW ใหม่ได้แสดงออกถึงความรู้สึกเราเข้าถึงความยุติธรรม ของสังคมและความโล่งใจที่พนักงานบริการในประเทศไทยได้รู้ว่าคณะกรรมการ CEDAW ได้เสนอให้รัฐบาลยุติการล่อซื้อและบุกทลายโดยทันที ใหม่กล่าวว่า **"ไม่ว่าการค้าประเวณีจะมีความผิดหรือไม่ก็ตาม ไม่ได้หมายความว่า เจ้าหน้าที่รัฐหรือใครจะ สามารถกระทำการหรือเลือกปฏิบัติกับพนักงานบริการยิ่งงี้ก็ได้ เจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เราเป็นผู้หญิงที่ทำงาน เราเป็นแม่และเป็นหัวหน้าครอบครัว เราสมควรได้รับสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกระบวนการของกฎหมายอย่างเป็นธรรมเราต้องได้รับการปฏิบัติโดยการคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ "**

ผ่านมาแค่สามวัน ความรู้สึกที่เรายินดีก็กลับกลายเป็นความผิดหวังและสับสนแทน เราสับสนว่าทำไมการล่อซื้อและบุกทลายได้เกิดขึ้น หลังจากไม่กี่อาทิตย์ที่ตัวแทนรัฐบาลไทยให้คำมั่นสัญญาต่อคณะกรรมการ CEDAW ว่า ไทยไม่มีนโยบายการล่อซื้อ บุกทลาย และไม่สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้วิธีการนี้ ? ซึ่งยังคงเกิดการล่อซื้อและบุกทลายโดยไม่คำนึงถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเรา เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ยังคงไม่ให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่ได้อธิบายสัญญาให้คณะกรรมการ CEDAW ไว้

เราเรียกร้องให้รัฐบาลไทย โดยเฉพาะกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้กลับไปดูคำมั่นสัญญาที่ได้อธิบายไว้ต่อคณะกรรมการ CEDAW ณ กรุงเจนีวา และให้ปฏิบัติตามข้อผูกพัน โดยเฉพาะที่ต้องทำตามข้อเสนอนี้ คือ

1. ยุติการล่อซื้อ โดยทันที
2. ยุติการใช้กำลังรุนแรงบุกทลาย ในการตรวจสถานบริการ
3. แก้ไขทำให้ไม่มีการริดไถต่อไป
4. บังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงานกับสถานบริการ
5. ให้มีการทบทวน พรบ ปราบค้าประเวณี ไม่ให้พนักงานบริการมีความผิด

⁴ CEDAW Concluding Observations Thailand

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2fC%2fTHA%2fCO%2f6-7&Lang=en